

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (IV) SAYILI LİSTEDE BELİRTİLEN PARFÜM ve KOLONYA AYRIMI

SPECIAL CONSUMPTION TAX (IV) DETAILED PERFUME AND COLOGNE DETERMINATION



Yunus SÜRMEİ*

ÖZ

Özel Tüketim Vergileri kapsamına giren mallar Kanuna ekli 4 ayrı listede belirtilmiştir. Listelerdeki mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki tarife pozisyonu ve tarife alt açılımlarına göre belirlenmiştir. Kanuna ekli (IV) sayılı listede Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç) %20 Özel tüketim Vergisine tabi olacağı belirtilmiştir. Ancak mevzuatta parfüm ve kolonya ayrımına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Piyasada açık parfüm diye nitelendirilen ürünlerin tamamına yakınının kolonya olarak nitelendirilmesi sonucu mükelleflerce Özel tüketim Vergisi konusu dışında tutulmaktadır. Bu çalışmamızda parfüm, tuvalet suları ve kolonya ayrımının neye göre yapıldığı, bu ürünlerin imal edilmesi halinde Özel Tüketim Vergisi karşısında durumları irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Özel Tüketim Vergisi, Parfüm, Tuvalet Suları, Kolonya

ABSTRACT

Goods subject to special consumption tax are listed in 4 separate lists attached to the Law. The goods in the lists were determined according to the tariff position in the Turkish Customs Tariff Table and tariff sub-expansions. Perfumes and eau de toilets (excluding 3303.00.90.00.11 cologne) shall be subject to 20% special consumption tax. However, there is no provision in the legislation regarding the distinction between perfume and cologne. Nearly all of the products that are called open perfumes in the market are considered as cologne and they are excluded from special consumption tax by the taxpayers. In this study, perfume, eau de toilet and cologne separation is done according to what is done, in case of production of these products special consumption tax against the situation will be examined.

Keywords: Special consumption tax, perfume, eau de toilet, cologne

* Vergi Müfettiş Yardımcısı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, yunus.srml@gmail.com

GİRİŞ

Özel Tüketim Vergisi 1. maddesinde özel tüketim vergisinin konusunu teşkil eden mal ve işlemler belirlenmektedir. Verginin kapsamına giren mallar Kanuna ekli 4 ayrı listede belirtilmiştir. Listelerdeki mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki tarife pozisyonu ve tarife alt açılımlarına göre belirlenmiştir. Bu listelerde yer alan mallar itibarıyla verginin konusuna giren işlemler açıklanmıştır. (IV) sayılı listede yer alan mallar bakımından verginin konusuna giren işlemler, bunların ithali veya imalatçıları tarafından teslimidir. Kanunun (4/1-a) maddesinde, Kanuna ekli (IV) sayılı listedeki mallar için ÖTV'nin mükelle-

fi, bu malları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler olduğu; (12/1) maddesinde de, Kanuna ekli listelerde yer alan mallardan karşılığında belirtilen tutar ve/veya oranlarda özel tüketim vergisi alınacağı hükme bağlanmıştır. Kanununa ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu mezkur kanunun (1/2) maddesinde belirtilmiştir.

Özel Tüketim Vergisi (IV)¹ sayılı listede görüleceği üzere 3303.00.90.00.11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) ile yer alan Kolonyalar Özel Tüketim Vergisi dışında tutulmuştur.

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
1604.31.00.00	Havyar	20
1604.32.00.00.00	Havyar yerine kullanılan ürünler	20
3303.00	Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)	20
...
...

Kanuna ekli listelerde yer alan malların Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu belirtilmiştir. Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıl 33 te yer alan tarife listesine bakıldığında herhangi bir ayırım yapılmadan kolonyaların parfüm ve tuvalet suları bölümü altında yer aldığı görülmektedir.

3303.00	Parfümler ve tuvalet suları:
3303.00.10.00.00	- Parfümler
	- Tuvalet suları
3303.00.90.00.11	- - Kolonyalar
3303.00.90.00.19	- - Diğer tuvalet suları
...	...
...	...

Parfümler, tuvalet suları ve Kolonya; etil alkol, saf su ve esans bileşiminden oluşan bir çözeltilidir.

Bu çözeltilerdeki maddeler itibarıyla beli farklılıklardan kaynaklı olarak parfüm, tuvalet suları ve kolonya elde edilmektedir. Ancak bu ayırımın yasal herhangi bir dayanağı bulunmamaktadır.

Gümrük Genel Tebliğinde (Gümrük Tarife Cetveli İzahnamesi Seri No: 3) Parfümler ve Tuvalet Suları açıklanmış;

Bu pozisyon, esas olarak insan vücuduna hoş koku vermek üzere tertiplenmiş sıvı, krem veya katı (çubuk dahil) haldeki parfümleri ve tuvalet sularını kapsar.

Parfümler ve güzel kokular, genellikle yüksek konsantrasyonlu alkol içinde çözülmüş haldeki uçucu yağları ve çiçek konkretleri, hakiki veya sentetik koku maddelerin karışımlarından oluşmaktadır. Genellikle hafifçe koku verilmiş adjuvanlar, bir fiksator veya stabilizatör ile birlikte bulunurlar.

¹ 7103 sayılı Kanun gereğince değişen liste Yürürlük:27/3/2018] (IV) SAYILI LİSTE

Tuvalet suları, örneğin lavanta suyu, kolonya (33.01 pozisyonundaki damıtılmış sularla ve uçucu yağların solüsyonları ile karıştırılmamalıdır). Bunlar, yukarıda tarif edilen parfümlere nazaran daha az konsantr edilmiş alkol içinde ve daha az oranda uçucu yağ oranı vb. içerirler.

Gümrük Genel Tebliğindeki açıklamalarda anlaşılan tuvalet sularının parfüme nazaran daha az uçucu yağ oranı içerdiği belirtilmiş; ancak kolonyadan farklılık arz edecek herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Şöyle ki tebliğ hükmünde anlaşılan parfüm tuvalet suları ve kolonya ayrımının bileşenin içinde barındırdığı yağ(esans) oranına göre yapılacağı açıktır. Ancak bu oranın ne olacağı belirtilmemiştir.

5324 sayılı Kozmetik Kanunu 2. Maddesinde kanun kapsamına bakıldığında “*Bu Kanun, insan vücudunun epiderma, tırnaklar, kıllar, saçlar, dudaklar ve dış genital organlar gibi değişik dış kısımlarına, dişlere ve ağız mukozasına uygulamak üzere hazırlanmış, tek veya temel amacı bu kısımları temizlemek, **koku vermek**, görünümünü değiştirmek ve/veya **vücut kokularını düzeltmek** ve/veya korumak veya iyi bir durumda tutmak olan bütün preparatları veya maddeleri kapsar*”. şeklindeki genel bir çerçeve belirlenmiştir. Buna mukabil parfüm tuvalet suları ve kolonya ayrımına ilişkin herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Vergi idaresi de parfüm, tuvalet suları ve kolonya için herhangi bir ayırım yapmamış olup ÖTV kanununa ekli listelerde yer alan malların Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu belirtilmiştir. Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere kolonyayı parfüm ve tuvalet sularından ayırt edici herhangi bir ayırma gidilmediği görülecektir.

Piyasada aşağıda belirtildiği üzere parfüm, tuvalet suları ve kolonya ayrımına ilişkin be-

lirtilen **oranlar farklılık** göstermekle beraber parfüm, tuvalet suları ve kolonya nın içinde barındırdığı esans oranına göre bir ayırma gidildiği görülmüştür.

EAU DE PARFUM (EDP)²

Bir parfümde EDP kısaltması varsa, o parfümün, piyasadaki standart ürünler arasında esans yoğunluğu en fazla olan kokulardan biri olduğunu anlayabiliriz. Çünkü EDP’lerde esans yoğunluğu yüzde 10 ile 20 arasında değişiyor.

EAU DE TOILETTE (EDT)

EDT parfümlerde esans yoğunluğu EDP’ye oranla çok daha az; yüzde 4 ile 10 arası. Bu oran EDT’leri gündelik kullanım için en uygun parfümler yapıyor. Tüketim oranı en yüksek olan EDT’ler dört mevsim kullanılabilir.

EAU DE COLOGNE (EDC)

EDC’ler esans yoğunluğu en az olan parfümlerdir. Kalıcılığının da düşük olması nedeniyle EDC’lerin kullanım oranı diğerlerine göre çok daha az. Yüzde 2 ile 4 arasında değişen esans yoğunluğu, EDC’leri özellikle koku hassasiyeti bulunanların tercih etmesini sağlıyor.

Milyon dolarlık bir sektör haline gelen kozmetik sektöründe her köşe başında rastlanılan parfüm dükkânlarında, parfüm olduğu düşünülerek satın alınan açık parfümlerin çoğunun ambalajında EAU DE COLOGNE (EDC) ifadesinin olduğu görülmektedir. Yani ambalajdaki bu ifadeyle satıcı / imalatçı vergisel açıda kendisinin sattığı veya imal ettiği ürünün Özel Tüketim Vergisine tabi olmadığını imalatçı olsa dahi sattığı ürünün kolonya olduğunu iddia etmektedir.

Parfüm sanayide genel ayırım bu olmakla beraber **İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü, İstanbul Sanayi Odasından** talep edilmesi halinde kolonya nın parfüm ve tuvalet sularından ayırt edilmesine yönelik görüşleri aşağıdaki gibidir.

² <https://www.sevil.com.tr/blog/edp-edt-edc-arasindaki-fark-ne>

Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünün Parfüm Ve Kolonya Ayrımına İlişkin Görüşü

“Piyasada açık parfüm olarak ifade edilen EDC (Eau De Cologne) olarak satılan koku verici kozmetik ürünlerinin 3303.00.90.00.11 GTİP numarasında belirtilen “kolonya” kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğine ürünün esans oranına bakılarak karar verilebilir. Genel uygulama çerçevesinde esans oranının %2-4 arasında kalan koku verici ürünlerin 3303.00.90.00.11 GTİP numarasında değerlendirilmektedir”

İstanbul Sanayi Odasının Parfüm Ve Kolonya Ayrımına İlişkin Görüşü

İstanbul Sanayi Odasının parfüm ve kolonya ayrımını içindeki esans oranına göre belirlendiği %6 ya kadar esans barındırması durumunda bu ürünün kolonya olarak geçtiği belirtilmiştir.

Vergi İdaresi Bu Husus İle İlgili Vermiş Olduğu 13/06/2014 Tarih ve 39044742-ÖTV 01.Madde Genel-1645 sayılı özelge

“İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, firmanızca üretimi gerçekleştirilen “eau de cologne” isimli ürünün (kolonyanın) üretiminde %1 ila %2,5 oranında esans kullanıldığı, söz konusu ürünün şekil açısından daha özel niteliklere sahip parfüm şişelerine konulması suretiyle satışının yapıldığından bahisle, bu ürünün parfüm olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ile yurt içi tesliminin Özel Tüketim Vergisine tabi olup olmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır”.

.....

.....

.....

“eau de cologne” isimli ürünün G.T.İ.P. numarasının bilinmesi gerekmekte olup, firmanızca ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne yurarda yer verilen gümrük mevzuatı çerçevesinde yapılacak başvuru neticesinde üretimini yapmış olduğunuz “eau de cologne” isimli ürünün,

3303.00.90.00.11 tarife pozisyonu kapsamında olduğunun belirlenmesi halinde bu malın teslimi ÖTV'ye tabi olmayacaktır. Ancak, söz konusu tespit neticesinde ürünün tarife pozisyonunun mezkur Kanununa ekli (IV) sayılı liste kapsamında olması halinde ise, ithali ve yurt içinde imalatçıları tarafından tesliminin listede karşısında gösterilen oranda ÖTV'ye tabi olacağı açıktır”. şeklinde özelge verilmiştir.

Vergi idaresi kolonya ve parfüm ayrımını gümrük mevzuatı hükümlerince belirtilen G.T.İ.P numarası kapsamına dahil olup olmadığına bakılıp belirlenmesi gerektiğini ifade edip, vergilendirilmesinin de belirtilen G.T.İ.P numarasına göre yapılması gerektiği belirtilmiştir. Ancak gümrük mevzuatında kolonya ve parfüm ayrımına ilişkin herhangi bir ayrıma gidilmediği yalnız görüş mahiyetinde istenmesi halinde bilgi verildiği ve %2-4 arasında kalan koku verici ürünlerin 3303.00.90.00.11 GTİP numarasında değerlendirmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu görüşlerde de görüleceği üzere ortak olan hüküm parfüm ve tuvalet suları içindeki esans oranlarına bakılması gerektiği görülecektir. Bu ayrımların herhangi bir hukuki dayanağı olmadığı sadece görüş mahiyetinde olduğu açıktır.

Dolayısıyla (IV) sayılı listede parfüm ve tuvalet sularının imalatçıları tarafından teslim edilmesi ÖTV nin konusuna girmesi için yeterli olmamakta aynı zamanda parfüm ve tuvalet suları içindeki esans oranına bakılıp kolonyadan ayrıtılması gerekmektedir.

Gümrük mevzuatında, kozmetik mevzuatında ve vergi mevzuatında parfüm, tuvalet suları ve kolonya ayrımına ilişkin herhangi bir ayırım yapılmamış olması, ürün ambalajı üzerine konulan EAU DE COLOGNE (EDC) ifadesi bu ürünlerin Özel Tüketim Vergisi dışında tutmak için yeterli bir argüman olmayacağı, EAU DE COLOGNE (EDC) ifadesi yer alsa dahi ürün analizinde ürünlerin içinde bulunan esans oranının belirtilen ölçütleri aşması halinde ÖTV ye tabi olması gerekmektedir.

Kanuna ekli (IV) sayılı listede 3303.00.90.00.11 G.T.İ.P numaralı Kolonyalar ÖTV tabi olmadığı belirtilmiş olmasına karşın, kolonya parfüm ve tuvalet sularından ayırt edilmemiştir. Yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin ve yorumcuların keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi zorunluluğunu ifade eden anayasamızın hukuki belirlilik ilkesine aykırı olduğu açıktır.

Be sebeple vergi ve gümrük idarelerinin Parfümler, tuvalet suları ve kolonya ayrımının neye göre yapılacağını açık, net ve anlaşılır bir şekilde yasal yollarla hüküm altına alması gerekmektedir. Parfümler, tuvalet suları ve kolonya ayrımı velev ki yukarıdaki şekilde yapılırsa dahi belirtilen esans oranları farklılık arz ettiğinde keyfi uygulamalara açık olduğu kesindir.

SONUÇ

“Kolonya” Özel Tüketim Vergileri Kanuna ekli (IV) sayılı listede belirtilen Parfümler ve tuvalet sularından ayrı olarak vergi dışı tutulmuştur. Ancak kolonyanın parfüm ve tuvalet sularından ayırt edilmesi yönünde herhangi bir yasal düzenleme söz konusu olmadığı çalışmamızın giriş bö-

lümünde açıklanmıştır. Kanununa ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu hüküm altına alınmış olmasına rağmen gümrük tarife cetvelinde kolonyanın parfüm ve tuvalet suları gurubunda yer aldığı ve parfüm, tuvalet sularından ayırt edilmesine yönelik kesin bir hüküm olmadığı ancak talep edilmesi halinde gümrük idaresince verilen bilgide esans oranına göre kolonyanın parfüm ve tuvalet sularında ayırt edilebileceği belirtilmiştir. Bu sebeple parfüm ve tuvalet sularının imal edilmesi Özel Tüketim Vergisine tabi olması için yeterli olmayıp bu ürünlerin içindeki esans oranına bakılması gerekmektedir. Esans oranının belirlenen ölçütlere uyması halinde parfüm ve tuvalet sularının kolonyadan ayrıştırılıp vergilendirilecektir. Bu ayrıştırmanın açık net anlaşılır olması için vergi idaresi bu mevzuyu yasal düzenlemelerle hüküm altına alması önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- 4760 - Özel Tüketim Vergisi Kanunu
- 5324 - sayılı Kozmetik Kanunu
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Tarife Cetveli İzahnamesi Seri No: 3)
- Kozmetik Yönetmeliği
- Özel Tüketim Vergisi (IV) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği